

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 1To/45/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4218010632
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Petr Kaňa
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4218010632.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kaňu a členov senátu JUDr. Stanislava Libanta a JUDr. Štefana Hrvolu, v trestnej veci proti obžalovanému J. E. a spol. pre zločin vydierania podľa § 189 odsek 1, 2 písmeno b/, d/ Trestného zákona a iné, o odvolaní Okresnej prokurátorky v Komárne (ďalej „prokurátor“) proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 14.03.2019, č.k. 3T/115/2018-1274, na verejnom zasadnutí konanom dňa 4. júna 2019, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie prokurátora z a m i e t a, pretože zistil, že nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Komárno (ďalej „súd I. stupňa“) uznal obžalovaného J. E. (roč. XXXX) za vinného pre skutok v bode 1/ právne posúdený ako zločin vydierania podľa § 189 odsek 1, 2 písmeno b/, d/ Trestného zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písmeno e/ Trestného zákona sčasti v štádiu pokusu podľa § 14 odsek 1 Trestného zákona, a obžalovaných V. O., J. E. (roč. XXXX) a B. E. za vinných pre skutok v bode 2/ právne posúdený ako zločin vydierania podľa § 189 odsek 1, 2 písmeno b/, d/ Trestného zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písmeno e/ Trestného zákona sčasti v štádiu pokusu podľa § 14 odsek 1 Trestného zákona v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

1/ obvinený J. E., narodený XX. F. XXXX, v bližšie nezistenom čase, minimálne v období od apríla do júla 2018 žiadal od poškodeného P. X. v súvislosti s dopravnou nehodou po prechádzajúcich platbách v celkovej výške 40,- Eur najskôr vyplatenie sumy vo výške 500,- Eur, pričom uviedol, že ak mu poškodený túto sumu nevyplatí, tak ho zbije, na čo poškodený zo strachu túto sumu obvinenému o dva dni na to odovzdal v O. na C. R. približne po ďalšom týždni obvinený J. E., narodený XX. F. XXXX, požadoval od poškodeného opätovné vyplatenie sumy vo výške 500,- Eur a uviedol, že mu ich poškodený musí dať a vôbec ho nezaujímá, odkiaľ tie peniaze poškodený má, pričom poškodený už v tom čase zo strachu obvinenému túto sumu o dva dni vyplatil v O. na C. R. následne približne o ďalší týždeň obvinený J. E., narodený XX. F. XXXX, opätovne dôrazne požadoval od poškodeného vyplatenie ďalšej sumy vo výške 1.000,- Eur, na čo poškodený opätovne zo strachu pred obvineným mu túto sumu odovzdal v bližšie nezistenom čase v Hurbanove, následne v bližšie nezistenom čase prostredníctvom ďalších osôb v Hurbanove odovzdal poškodený obvinenému J. E., narodenému XX. F. XXXX, zo strachu a z obavy pred ním, lebo mu hovoril, že ho zbije, aj ďalšie sumy v celkovej výške 2.000,- Eur, pričom obvinený J. E. v mesiaci apríl alebo máj 2018 potom osobne požadoval od poškodeného vyplatenie ďalších súm vo výške 450,- Eur s tým, že ináč keď jemu bude zle, tak bude aj poškodenému zle a 800,- Eur s tým, že keď mu ich poškodený nedá, tak ich bude poisťovňa od neho vymáhať a z dôvodu obavy o svoje zdravie a život mu poškodený P. X. tieto finančné prostriedky opätovne odovzdal v Hurbanove na bližšie nezistenom mieste a čase, ďalej v bližšie nezistenom čase na prelome mesiacov mája a júna 2018 obvinený J. E., narodený XX. F. XXXX, na ceste z Komárna osobným motorovým vozidlom V. H., EČ: KN XXX CS zablokoval poškodeného a požadoval od neho sumu vo výške 450,- Eur s tým, že poškodený musí tie peniaze doniesť, lebo bude zle, čo zo strachu poškodený aj urobil a peniaze mu

doniesol a následne ho zastavoval viackrát na C. ulici v O. a hrozil mu bitkou, ak nedonesie peniaze v bližšie neurčenej výške, čo však poškodený neurobil, pričom obvinený J. E., narodený XX. F. XXXX mu uvádzal, že ak mu poškodený nedá peniaze, tak mu podpáli dom alebo vyletí na neho so svojim autom a rovnako pri každom takomto vymáhaní finančných súm od poškodeného mu obvinený J. E., narodený XX. F. XXXX, hrozil bitkou v prípade, ak mu poškodený peniaze nedá, pričom posledných požadovaných 200,- Eur poškodený obvinenému už ani neodovzdal i keď v čase od 24. do 29. júla 2018 obvinený J. E., narodený XX. F. XXXX, poškodenému vyzváňal a búchal na bránu a snažil sa s ním skontaktovať, ale poškodený z obavy o svoj život a zdravie do kontaktu s ním nevošiel, čím obvinený J. E., narodený XX. F. XXXX, spôsobil poškodenému P. X. škodu vo výške 5.700,- Eur a v prípade dokonania trestného činu v minimálnej výške 5.900,- Eur.

2/ v bližšie nezistenom čase, minimálne od júna 2018 obvinený V. O., prezývaný „K.“, vystupujúci pred poškodeným P. X. aj ako „I. E.“, v súvislosti s vymáhaním peňazí, ktoré poškodený odovzdal obvinenému J. E., narodenému XX. P. XXXX, požadoval vyplatenie sumy vo výške 700,- Eur za to, že peniaze, ktoré poškodený vyplatil obvinenému J. E., narodenému XX. júna XXXX, mu vráti späť, pričom poškodený túto sumu vyplatil V. O. v O. na C. ulici v presne nezistenom čase a na druhý deň obvinený V. O. po následnej dohode aj s obvineným J. E., narodeným X. P. XXXX, vystupujúcim pod menom „E. zo V.“ a aj s obvinenou B. E. po odovzdaní týchto peňazí kontaktoval poškodeného z telefónneho čísla XXXX XXX XXX a požadoval od neho vyplatenie sumy vo výške 4.000,- Eur ako výkupné za osobu s menom E. zo V. a keď poškodený neodovzdá peniaze, tak si to odserie a nabijú ho tí, s ktorými sa obvinený V. O. pobil, pričom poškodený P. X. v bližšie nezistenom čase tieto peniaze odovzdal obvinenému V. O. na doposiaľ presne nezistenom mieste, následne obvinený V. O. o ďalší týždeň po telefonickom kontakte s poškodeným požadoval od neho vyplatenie ďalších 6.000,- Eur pod zámienkou vyhrážania sa Novozámčanov osobe vystupujúcej pod menom E. zo V. a to do dvoch až troch dní, pričom mu uviedol, že ak peniaze nezoženie, tak si ho prídu vyzdvihnúť Novozámčania a dostane bitku, následne poškodený tieto finančné prostriedky vyplatil obvinenému V. O. v Komárne na presne nezistenom mieste, ďalej obvinený V. O. v doposiaľ presne nezistenom čase opätovne telefonicky kontaktoval poškodeného P. X. a požadoval od neho ďalších 6.000,- Eur, pričom mu uviedol, že ak túto finančnú sumu nedá, tak poškodeného odkráľujú a prídu za ním Novozámčania, pričom tieto peniaze poškodený opätovne vyplatil obvinenému V. O., následne približne v dňoch XX. a XX. P. XXXX obvinený V. O. po opätovnom telefonickom kontaktovaní poškodeného od neho požadoval finančnú sumu vo výške 4.000,- Eur, ktorú mal obvinený V. O. zaplatiť za osobu vystupujúcu pod menom E. a v prípade ak poškodený tieto peniaze nezaplatí do XX. P. XXXX, tak bude po poškodenom a prídu si pre neho Novozámčania, rovnako poškodenému pod zámienkou že bude trýzniť osobu s prezývkou „K.“ volal z telefónneho čísla XXXX XXX XXX aj obvinený J. E., narodený X. P. XXXX, vystupujúci pod menom E., ktorý poškodenému uviedol, že treba zohnať 4.000,- eur, ináč si prídu po poškodeného, vedia kde býva, aké má auto a keď nevie zohnať 4.000,- Eur, aby predal dom, inak si ho nájdu a rozbijú mu auto, ďalej poškodeného kontaktovala z rovnakého telefónneho čísla, aké používal obvinený V. O., aj obvinená B. E., ktorá poškodenému uviedla, že príde za ním domov, že donesie Rómov a bielych, že mu vyrežú vajcia a že ona má veľký nožík, následne ďalší deň opätovne kontaktovala poškodeného telefonicky a rovnako ho telefonicky kontaktoval aj obvinený V. O. z telefónneho čísla XXXX XXX XXX s tým, aby dal peniaze jeho žene a že ona ich odnesie do Štúrova a keď poškodený uviedol, že peniaze nemá, tak začal po ňom kričať, že keď bude poškodený v pivnici, tak čo potom bude, pri ďalšom telefonickom kontakte s poškodeným mu obvinený V. O. uviedol, že keď nedonesie peniaze, že si prídu po neho, následne poškodeného telefonicky kontaktoval dňa XX. P. XXXX aj obvinený J. E., narodený X. P. XXXX, vystupujúci pod menom „E. zo V.“, ktorý mu uviedol, že ak nezoženie peniaze do piatku XX. P. XXXX, tak sa môže lúčiť, dňa XX. P. XXXX poškodeného opätovne v čase o XX.XX hodine telefonicky z telefónneho čísla XXXX XXX XXX kontaktoval obvinený J. E., narodený X. P. XXXX, vystupujúci pod menom „E.“ a požadoval od neho peniaze, ďalej ho kontaktoval v čase o XX.XX hodine s tým, že ak peniaze nebudú, tak uvidí čo bude, v čase o XX.XX hodine poškodeného kontaktoval z telefónneho čísla XXXX XXX XXX obvinený V. O. a oznámil mu, že už to musia ukončiť dnes a keď poškodený uviedol, že peniaze im nedá, tak obvinená B. E. kričala cez telefón na poškodeného, aby prichystal izbu pre nich a že už poslali ľudí zo V. a že E. zoberú do V. do pivnice, ak im nedá peniaze a ak sa niečo stane malému, tak potom uvidí čo bude, čím obvinení V. O., J. E., narodený 8. júna XXXX a obvinená B. E. poškodenému P. X. spôsobili škodu vo výške 16.000,- Eur a v prípade dokonania trestného činu v minimálnej výške 20.000,- Eur.

Za to súd I. stupňa uložil obžalovanému J. E. (roč. XXXX) podľa § 189 odsek 2 Trestného zákona s použitím § 38 odsek 2, 3 Trestného zákona, za zistenia poľahčujúcich okolností podľa § 36 písmeno

k/, l/, n/ Trestného zákona a § 39 odsek 1, 3 písmeno e/ Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 36 mesiacov.

Podľa § 51 odsek 1 Trestného zákona s poukazom na § 49 odsek 1 písmeno a/ Trestného zákona výkon tohto trestu mu podmienene odložil a uložil probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe určenej podľa § 51 odsek 2 Trestného zákona v trvaní 48 mesiacov.

Z primeraných obmedzení a povinností pri aplikácii § 51 odsek 2 Trestného zákona s použitím § 51 odsek 3 písmeno f/, odsek 4 písmeno a/, c/ Trestného zákona mu uložil v skúšobnej dobe :

- obmedzenie spočívajúce v zákaze kontaktu s poškodeným P. X. v akejkoľvek forme vrátane kontaktovania prostredníctvom elektronickej komunikačnej služby alebo inými obdobnými prostriedkami okrem prípadu komunikácie ohľadom spôsobu platenia náhrady škody;
- povinnosť spočívajúcu v príkaze nepribližovať sa k označenému poškodenému na vzdialenosť kratšiu ako 5 (päť) metrov;
- povinnosť spočívajúcu v príkaze zaplatiť spôsobenú škodu.

V adhéznom výroku obžalovanému podľa § 287 odsek 1 Trestného poriadku uložil povinnosť nahradiť poškodenému P. X. škodu v sume 3 900 eur.

Obžalovaným V. O., J. E. (roč. XXXX) a B. E., pri aplikácii identických zákonných ustanovení uložil každému obdobný podmienenečný trest odňatia slobody vo výmere 36 mesiacov s probačným dohľadom, pri uložení im identických obmedzení a povinností počas skúšobnej doby, ktorú u nich určil diferencovane aj z pohľadu rôzneho rozsahu priznania im poľahčujúcich a priťažujúcich okolností a ich vzájomného pomeru :

- obžalovanému V. O., zistiť u neho poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písmeno k/, l/, n/ Trestného zákona (bez zistenia priťažujúcich okolností), určil skúšobnú dobu 48 mesiacov;
- obžalovanému J. E. (roč. XXXX) zistiť u neho identické poľahčujúce okolnosti a navyše priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písmeno m/ Trestného zákona, určil skúšobnú dobu 50 mesiacov a
- obžalovanej B. E., zistiť u nej poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písmeno j/, k/, l/, n/ Trestného zákona (bez zistenia priťažujúcich okolností), určil skúšobnú dobu 36 mesiacov.

Označených troch obžalovaných v adhéznom výroku zaviazal solidárnou povinnosťou nahradiť poškodenému P. X. škodu v sume 11 000 eur.

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie Okresná prokurátorka v Komárne (ďalej „prokurátor“) v neprospech všetkých štyroch obžalovaných, proti výrokom o trestoch sa ich týkajúcich, namietajúc, že u žiadneho z obžalovaných neboli splnené zákonné podmienky pre mimoriadne zmiernenie trestu odňatia slobody ani pre povolenie podmienenečného odkladu jeho výkonu.

Zdôraznila výnimočnosť inštitút mimoriadneho zníženia trestu s tým, že postup podľa § 39 odsek 1 Trestného zákona nemožno zdôvodňovať len samotným priznaním sa k spáchaniu trestného činu, ľútosťou nad jeho spáchaním, prípadne náhradou spôsobenej škody alebo doposiaľ vedením riadneho života.

Nesprávne súd I. stupňa priznal obžalovaným poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písmena k/ a n/ Trestného zákona a obžalovanej B. E. aj podľa § 36 písmeno j/ Trestného zákona.

Ustanovenie § 36 písmeno k/ Trestného zákona pri spôsobení poškodenému finančnej škody vyžaduje jej dobrovoľné nahradenie v celom rozsahu, pričom v danom prípade sa poškodenému dostalo vrátenia len zlomkovej časti peňazí (približne 30 %).

Od hlavného pojednávania z 31.01.2019, na ktorom poškodený potvrdil vrátenie sumy 2 000 eur od obžalovaného v 1. rade a sumy 5 000 eur od spoluobžalovaných v 2. až 4. rade, je stav splácania dlhu podľa splátkových kalendárov, ktoré uzavreli obžalovaní s poškodeným, nezmenený, obžalovaní splátkové kalendáre nedodržiavajú. Táto skutočnosť spolu s doterajším spôsobom vedenia života obžalovanými, ktorí napriek svojmu veku nikdy žiadny legálny príjem nemali, vzbudzuje dôvodné pochybnosti o reálnosti očakávania celkového nahradenia škody aj v prípade, ak budú obžalovaní na slobode. Ich sľuby poňaté do obhajobných záverečných rečí o ambícii vedenia riadneho života, zamestnania sa a zabezpečenia si príjmu, len aby mohli poškodeného odškodniť, pôsobia nedôveryhodne, iba ako snaha za každú cenu (aj sľubu nesplniteľného) sa vyhnúť výkonu trestu za spáchané skutky.

Za rovnako neopodstatnenú vo vzťahu k všetkým obžalovaným považuje súdom priznanú poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písmeno n/ Trestného zákona. Využitie práva podľa § 257 odsek 1 písmeno b/ Trestného poriadku obžalovanými v danom prípade nijakým spôsobom nepomohlo príslušným orgánom pri objasňovaní prejednávanej trestnej činnosti. Žalovaná trestná činnosť bola v celom rozsahu objasnená už v prípravnom konaní, v ktorom dokazovanie bolo vykonané v každom ohľade

veľmi správne a maximalisticky, preto obžalovaných prvotné priznania (inak bez popisu skutkových okolností vrátane rozsahu činu a prípadnej inej trestnej činnosti, bez označenia dôkazov, bez uvedenia akýchkoľvek ďalších vôľových, motivačných a iných vnútorných súvislostí činu), ako aj ich následné vyhlásenia na hlavnom pojednávaní, hodnotí ako učené práve pod ťarchou tak nadmerného rozsahu dôkazného materiálu s vysokou vypovedacou hodnotou a dôkaznou silou, aký sa vo vyšetrovacom spise už v čase týchto procesných prejavov obžalovaných nachádzal.

Vyhlásenia obžalovaných podľa § 257 odsek 1 písmeno b/ Trestného poriadku sa dôvodne javia iba ako ich účelová snaha o umelé rozmnoženie súdom priznanej poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písmena l/ Trestného zákona bez reálneho naplnenia obsahu § 36 písmeno n/ Trestného zákona. Navyše dokým obžalovaná B. E. formou predmetného vyhlásenia na hlavnom pojednávaní neuznala svoju vinu, v jej prípade neprichádzalo do úvahy priznanie ani len poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písmeno l/ Trestného zákona. Poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písmeno j/ Trestného zákona jej nemala byť priznaná s poukazom na správu Mestskej polície Hurbanovo na č.l. 1095 a 1096.

Obžalovaní využitím práva urobiť vyhlásenie podľa § 257 odsek 1 písmena b/ Trestného poriadku prispeli k urýchleniu súdneho konania a uľahčili rozhodovanie súdu. Tieto procesné prejavy obžalovaných je tak pri rozhodovaní o treste potrebné brať do úvahy a vyhodnocovať v ich prospech. Nejde však o okolnosti, ktoré by sa vyznačovali atribútom výnimočnosti.

Okrem toho obžalovaní svojím spoločným konaním naplnili až dve okolnosti podmieňujúce použitie vyššej trestnej sadzby.

Žiaden z obžalovaných nespĺňa ani ustanovením § 49 odsek 1 písmeno a/ Trestného zákona vymedzené kumulatívne podmienky. Vo vzťahu k osobným pomerom obžalovaných v podrobnostiach odkazuje na ich profilovú charakteristiku uvedenú v odôvodnení obžaloby. Uvedené ustanovenie vyžaduje preukázané vedenie riadneho života vrátane zaradenia do pracovného procesu. Ani jednu z týchto podmienok obžalovaní nespĺňajú.

Podmienečný odklad výkonu trestu odňatia slobody musí byť zároveň odôvodnený aj okolnosťami prípadu. Z tých musí odôvodnene vyplývať perspektíva ochrany spoločnosti a nápravy páchatela aj v prípade, že sa páchatel vyhne výkonu trestu. Žalované skutky boli spáchané s obzvlášť vysokou mierou arogancie a bezohľadnosti. Obžalovaní poškodeného niekoľko mesiacov prenasledovali, bránili mu v pohybe, aj na verejnosti mu kedykoľvek skrížili cestu autom a dožadovali sa peňažných plnení, kontaktovali ho aj prostredníctvom tretích osôb, svojich príbuzných, denne aj päťdesiatkrát naňho telefonicky vyvíjali nátlak a nešťitili sa ho obťažovať aj v jeho dome.

Navrhla preto, aby Krajský súd v Nitre podľa § 321 odsek 1 písmeno e/ Trestného poriadku zrušil výrok napadnutého rozsudku o treste a v súlade s § 322 odsek 3 Trestného poriadku obžalovaným uložil primerané nepodmienečné tresty odňatia slobody v rámci zákonom ustanovenej trestnej sadzby a pre ich výkon obžalovaných zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Na verejnom zasadnutí prokurátorka Krajskej prokuratúry Nitra zotrvala na podanom odvolaní a dôvodoch uvedených v jeho písomnom vyhotovení, vrátane konečného návrhu. Obhajcovia (v mene neprítomných obžalovaných) navrhli odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietnuť.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací, na základe riadne a včas podaného odvolania oprávnenou osobou - prokurátorom - nezistiac dôvody na postup v zmysle § 316 odsek 1, 3 Trestného poriadku, preskúmal podľa § 317 odsek 1 Trestného poriadku zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo, pričom neopomenul skúmať, či vec neobsahuje chyby odvolaním nevytýkané, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 odsek 1 Trestného poriadku a dospel k záveru, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné.

Z relevantného spisu vyplýva, že všetci obžalovaní v posudzovanej trestnej veci na hlavnom pojednávaní urobili tzv. vyhlásenie o uznaní viny, ktoré bolo súdom I. stupňa zákonným postupom podľa § 257 Trestného poriadku prijaté s následkom vykonania dokazovania len vo vzťahu k otázkam trestov a náhrady škody.

Súd I. stupňa správne obžalovaným priznal poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písmeno l/ Trestného zákona - obžalovaní sa, každý k skutku, ktorý sa ho týka, priznali, tento oľutovali a toto oľutovanie s ohľadom na nimi deklarovaný postoj k vlastnej trestnej činnosti možno hodnotiť ako úprimné.

Rovnako za správne hodnotí odvolací súd i priznanie obžalovaným poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písmeno k/ Trestného zákona, ktorá prináleží páchatelovi, ktorý sa pričínil o odstránenie škodlivých následkov trestného činu alebo dobrovoľne nahradil škodu.

Obžalovaní s poškodeným preukázateľne uzavreli dohody o uznaní dlhu, v ktorých si dohodli podmienky rozsahu aj periodicity postupného splácania dlhu (škody) voči poškodenému.

Ku dňu vyhlásenia napadnutého rozsudku mal súd I. stupňa preukázané, že obžalovaný J. E. (roč. XXXX) z celkovej škody 5 700 eur uhradil poškodenému 2 000 eur. Zvyšnú sumu sa zaviazal splácať na podklade dohody zo 14.03.2019 po 150 eur mesačne vždy k 15. dňu príslušného mesiaca so splatnosťou prvej splátky k 15.04.2019. Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu prostredníctvom obhajcu preukázal potvrdeniami banky o hotovostnom vklade v prospech účtu poškodeného dve platby po 150 eur v prospech poškodeného za mesiace apríl a máj 2015, preto tvrdenie odvolateľa o tom, že obžalovaný riadne neplní tzv. splátkový kalendár je neopodstatnené.

Ďalší traja obžalovaní sa zaviazali solidárne splácať poškodenému dlh na podklade dohody z 27.08.2018 v sume 16 000 eur v mesačných splátkach 300 eur so splatnosťou každej ku koncu príslušného kalendárneho mesiaca. Ku dňu vyhlásenia rozsudku (14.03.2019) tak bolo splatných 7 splátok po 300 eur, t.j. 2 100 eur. Ak k uvedenému dňu uhradili poškodenému 5 000 eur, nemožno konštatovať, že by boli v omeškani.

Pod „pričinením sa o odstránenie škodlivých následkov“ (iným ako bezvýhradnou náhradou spôsobenej škody v celom rozsahu) podľa názoru odvolacieho súdu (na rozdiel od odvolateľa) možno rozumieť rôzne formy kompenzácie v zmysle odstránenia alebo zmiernenia škodlivých následkov trestného činu, v závislosti od povahy tohto škodlivého následku (na majetku, zdraví alebo právach a iné) aj možností a schopností páchatel'a aktívne sa podieľať na odstránení týchto následkov. Príliš rigidný výklad posudzovanej poľahčujúcej okolnosti prezentovaný odvolateľom by diskvalifikoval páchatel'ov trestných činov, snažiacich sa v rámci svojich možností a schopností odstrániť alebo zmierniť následky vlastného protiprávneho konania v prípade priamej majetkovej škody (finančne striktné vyčísľiteľnej) z možnosti získania danej poľahčujúcej okolnosti len preto, že nie sú schopní spôsobenú škodu nahradiť ihneď v plnej výške.

Priznávajúc aj samotnému trestnému stíhaniu výchovné poslanie, namieste je motivovať páchatel'ov (procesne obvinených, resp. obžalovaných) k iniciatíve smerujúcej v prospech poškodeného a jeho nároku na náhradu škody v zmysle kompenzácie majetkovej alebo inej ujmy, ktorú trestným činom utrpel a umožniť im tak vytvoriť si priaznivejšie podmienky pre prípad odsudzujúceho rozhodnutia vo forme miernejšieho trestu aj za prispenia ďalšej poľahčujúcej okolnosti.

Čiastočná náhrada škody obžalovanými (nie len v symbolickej čiastke) spojená i s právnym záväzkom voči poškodenému vo forme uzavretej dohody o uznaní dlhu s určeným splátkovým kalendárom je tak spôsobilá naplniť poľahčujúcu okolnosť v zmysle § 36 písmeno k/ Trestného zákona.

Odvolací súd napokon ani námietku proti priznaniu obžalovanej B. E. poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písmeno j/ Trestného zákona nehodnotil ako dôvodnú. Obžalovaná nemá doposiaľ záznam v registri trestov a pokiaľ sa odvolateľ dovolával negatívnej správy o povesti od Mestskej polície v Hurbanove, táto je príliš neurčitá v dôvodoch, pre ktoré obžalovaná „nemá dobrú povest“, pre ktoré „na ňu boli podávané sťažnosti od susedov“ a z pohľadu dôvodov, pre ktoré „bola napomínaná zo strany mestskej polície.“

Ako relevantnú odvolaciu námietku vo vzťahu k všetkým obžalovaným odvolací súd hodnotí nesprávne priznanie im poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písmeno n/ Trestného zákona.

Obžalovaní boli z posudzovanej trestnej činnosti už v štádiu prípravného konania v dostatočnej kvalite usvedčovaní ťarchou zabezpečených dôkazov a v tomto smere nevyvinuli aktivitu, ktorou by (nad rámec sebausvedčenia vo forme priznania viny) výrazným spôsobom prispeli k zabezpečeniu významných dôkazov, ktoré by bez ich spolupráce zabezpečené neboli, resp. ktorou by sa podieľali na odhalení aj ďalšej trestnej činnosti, či už vlastnej alebo iných osôb a preto im neprináleží poľahčujúca okolnosť v zmysle § 36 písmeno n/ Trestného zákona (napomáhanie pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom).

V zmysle stanoviska trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (publikovaného pod č. 44/2017 v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky) „súd po podaní obžaloby rozhoduje spor medzi obžalobou a obhajobou podľa pravidiel kontradiktórneho procesu - objasňovanie (v zmysle zistenia skutkového stavu veci) je doménou orgánov činných v trestnom konaní

podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku. Preto samotné priznanie obžalovaného nemôže byť poľahčujúcou okolnosťou podľa § 36 písm. n/ Trestného zákona.“

Napriek všetkému vyššie uvedenému, odvolací súd zdôrazňuje a uprednostňuje materiálny rozmer a význam poľahčujúcich a priťažujúcich okolností pred ich formálno-matematickým výpočtom a vzájomným porovnávaním (hoci z pohľadu pravidiel úpravy trestnej sadzby im Trestný zákon v § 38 tento význam nepochybne priznáva).

V posudzovanom prípade i súd I. stupňa, ako to vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku, zvažoval pri určovaní výmery trestu odňatia slobody i podmienok na podmienený odklad jeho výkonu (s probačným dohľadom), ktorý sa nezaobišiel bez mimoriadneho zmiernenia trestu (§ 39 Trestného zákona) spoločenskú hodnotu a potrebu pôsobenia na obžalovaných nepodmienečným trestom odňatia slobody na strane jednej a hodnotu vytvorenia možnosti efektívnej náhrady škody poškodenému v prípade ponechania obžalovaných na slobode v rámci podmieneného odsúdenia na strane druhej, kde správne uprednostnil právom chránený záujem poškodeného na náhradu škody, ku ktorej náhrade by s ohľadom na aj odvolateľom naznačený status obžalovaných počas výkonu ich trestu odňatia slobody zrejme nedošlo.

Obžalovaným nemožno vytykať obhajobnú taktiku v uvedenom smere - priznanie a oľutovanie trestnej činnosti, čiastočná úhrada spôsobenej škody s dohodami o uznaní záväzku - na ktorú majú právo a to v ktoromkoľvek štádiu trestného stíhania.

Podmienené tresty s probačným dohľadom im uložené súdom I. stupňa s primeranými povinnosťami a obmedzeniami a s dostatočne dlhými skúšobnými dobami sú spôsobilé na obžalovaných vytvárať dostatočný tlak smerom k splneniu si povinností, ku ktorým sa zaviazali aj v zmysle vedenia riadneho života, pod hrozbou možnej premeny trestu na trest nepodmienečný, ku ktorému môže dôjsť aj počas skúšobnej doby, a to aj z dôvodu riadneho a včasného neplnenia si svojich občianskoprávných záväzkov vyplývajúcich z dohôd o uznaní záväzku voči poškodenému, čo bude (okrem iného) vecou kontroly probačným a mediačným úradníkom.

Bez bagatelizovania vysokej závažnosti trestnej činnosti obžalovaných, obžalovaní vlastným aktívnym konaním, popri priznaní a oľutovaní vlastnej trestnej činnosti, (ktoré v skutočnosti vždy môže byť len formálne a vecou obhajobnej taktiky) prejavili účinnú snahu o náhradu škody poškodenému, ktorému nielenže pred rozhodnutím súdu I. stupňa nahradili v podstate tretinu spôsobenej škody ale právne účinným spôsobom sa zaviazali (nečakajúc na zaviazanie ich touto povinnosťou rozhodnutím súdu) uzavreli dohody o uznaní dlhy už vyššie uvedeným spôsobom.

Zákonné možnosti mimoriadneho zmiernenia trestu v kombinácii s podmieneným trestom odňatia slobody s probačným dohľadom a primeranými obmedzeniami a povinnosťami uloženými všetkým obžalovaným vrátane povinnosti náhrady škody v zmysle adhézneho výroku, ktoré uplatnil súd I. stupňa v danom prípade pri ukladaní trestu obžalovaným, sú spôsobilé naplniť účel trestu vo všetkých jeho aspektoch v zmysle § 34 odsek 1 Trestného zákona.

Pokiaľ ide o námietky odvolateľa voči aplikácii § 39 odsek 1 Trestného zákona (mimoriadne zmiernenie trestu) s dôrazom na absenciu mimoriadnych okolností prípadu alebo (a) osobných pomerov páchatel'a, odvolací súd tiež poukazuje na jeden zo záverov už vyššie citovaného stanoviska trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (č. 44/2017), podľa ktorého ak možno páchatel'ovi trestného činu pri uzavretí a schválení dohody o vine a treste mimoriadne znížiť trest podľa § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Trestného zákona, teda v situácii vopred dohodnutého trestu, možno (teda nie obligatórne) naposledy označené ustanovenie per analogiam a pri použití argumentu a minori ad maior (od menšieho k väčšiemu) použiť aj v prípade uznania viny podľa § 257 ods. 1 písm. b/, c/ Trestného poriadku (po prijatí takého vyhlásenia súdom), keďže páchatel' (procesne ako obžalovaný) neodvolateľne prijal všetky právne účinky uznania viny (dokonca) bez toho, aby bolo akýmkoľvek spôsobom predznamenané rozhodnutie súdu o druhu a výške uloženého trestu.

V svetle uvedeného stanoviska je preto namieste konštatovať, že pri uznaní viny obžalovaného spôsobom predpokladaným v § 257 Trestného poriadku, na mimoriadne zmiernenie trestu nemusia byť

nevyhnutne naplnené kritériá výnimočnosti v takej intenzite ako to predpokladá v § 39 odsek 1 Trestného zákona.

Odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov, nezistiac také pochybenia súdu I. stupňa pri ukladaní trestov obžalovaným, ktoré by odôvodňovali zmenu obsahu odvolateľom napadnutých výrokov napadnutého rozsudku, odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.